

A proces je bio nelegalan jer nijesu postojale validne *Ribolovne osnove* kojima se na zakonit način propisuju prava i obaveze korisnika ribljeg fonda. Gorepomenuti tadašnji resorni ministar i nadležni ihtiolog su i u toj priči imali blisku saradnju, i sa umišljajem nanijeli ogromnu štetu opštem dobru građana. Isto je učinjeno i nelegalnim dodjeljivanjem korišćenja ribljeg fonda u više gradova, gdje značajna većina korisnika nije ispunjavala propisane uslove. Korupcija i nemar kod resornog ministarstva i *Uprave za sport i mlade* su dovele do toga da su sportska udruženja sa skromnim kapacitetima dobila priliku da upravljaju opštim dobrom građana. Kao direktnu posljedicu svega danas imamo situaciju da je fond plemenitih riba na većini vodotokova doveden na samu granicu istrebljenja. Posebno je tužna i poražavajuća situacija u opštinama Podgorica, Danilovgrad i Kolašin.

Dr Sreten Kavarić koji već 20 godina ima sve nadležnosti za očuvanje ribljeg fonda na rijekama Glavnog grada, je u skorašnjem nastupu na Javnom Servisu RTCG saopštio:

„Počinjemo da pišemo krivične prijave krivolovcima za ubijanje riba harpunom i strujom, što smo do sada smatrali hobbijem”!!! Radi se inače o teškom krivičnom djelu, za koje prijeti kazna do 6 mjeseci zatvora! Gotovo dvije godine nakon dobijanja obaveze da štiti riblji fond na zakonom propisan način, ta izjava tako snažno i precizno simboliše trenutno stanje svijesti kod nadležnih kada je u pitanju zaštita životne sredine i plemenitih životinjskih vrsta.

Upravo su Sporstko-ribolovni klubovi bili ti koji su, sitnih interesa radi, nakon početnog oduševljenja početkom kampanje, stali uz skute Ministarstva kad je na njih izvršen pritisak. Danas jedino u Plavu postoji očuvana populacija plemenitih riba, zaslugom samopregornog rada ribočuvara, dok je stanje na ostalim vodotokovima užasavajuće. I u Mojkovcu se prošle godine desio ozbiljan pomak naprijed, ali je već ove godine situacija bitno drugačija. Napredak je i zabrana korišćenja varvarskih metoda ribolova, kao što je „tirolsko drvce”. Na rijekama Zeti i Morači se posljednjih godina dešava najveći krivolov u Evropi!

Mještani koji žive na obalama tome svakodnevno svjedoče, ali jednostavno nemaju kome da se obrate i prijave kriminal. Možda je dolazak novog ministra šansa da se stvari konačno pokrenu s mrtve tačke. Vidjećemo da li će i Vlada izborog povjerenja da obrati pažnju na ovaj problem ili će da se desi užasan kontinuitet krivolova plemenitih ribljih vrsta.

Opomenutim problemima u sektoru smo obavijestili i nadležne zvaničnike u EU, ali se ispostavilo da nijesu imali prećerani interes za temu. Naime, samo menadžment „djeljivih voda” spada u domen obaveza iz pregovora o pristupanju. Upravo zbog toga nam podršku u kampanji nijesu pružale iskusnije NVO u zemlji, koje se strogo drže projekata koji su isplativi za donacije. Ni politički sektor nije prepoznao zaštitu tog opšteg dobra građana kao dovoljno važnu.

Riblji fond i čiste rijeke moguće je očuvati za generacije koje dolaze, što nam je obaveza. Njihova valorizacija kroz razvoj seoskog kao i ribolovnog turizma je ostvariva. Ne postoji čistiji vid održivog turizma od ribolovačkog. Trend „uhvati i pusti” garantuje zaštitu tog resursa i održivu valorizaciju. Generisanje održivog prihoda za lokalno stanovništvo je od ključnog značaja za prekid migracija prema Podgorici.

Nažalost, nelegalan rad i opšta improvizacija karakterišu dešavanja u toj sferi pružanja usluga. Turističke agencije ad hock bukvalno varaju goste, šaljući ih na rijeke koje su gotovo ostale bez riba, angažujući privatna lica kao nelegalne/neobučene vodiče. Uvođenje reda, te licenciranje agencija i vodiča za ovu vrstu pružanja usluga je potreba i obaveza nadležnih organa. Imamo potencijal da budemo elitna destinacija za ribolovački turizam. Da li ćemo to nekada i da postanemo, zavisi samo od nas.

Velibor IVANOVIĆ,
vlasnik turističke agencije
Outdoor & More i NVO aktivist